

Informe en relació amb el projecte de Decret de modificació del Decret 285/2006, de 4 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 14/2003, de 13 de juny, de qualitat agroalimentària

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el projecte de Decret de modificació del Decret 285/2006, de 4 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 14/2003, de 13 de juny, de qualitat agroalimentària, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

(...)

I

(...)

II

El projecte de Decret que se sotmet a informe té per objecte, d'acord amb el seu article únic, modificar el Decret 285/2006, de 4 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 14/2003, de 13 de juny, de qualitat agroalimentària (Llei 14/2003).

Aquest Decret 285/2006 -que va ser informat en el seu moment per aquesta Autoritat (informe emès en data 25 d'agost de 2005)- regula els diferents distintius de qualitat de Catalunya, inclosa l'artesania alimentària, i les corporacions de dret públic que els gestionen, així com els registres creats per la Llei 14/2003, citada.

Tal i com es deixava palès en aquell informe de l'Autoritat, la gestió i tramitació de les sol·licituds de denominacions d'origen protegides o d'indicacions geogràfiques protegides, de les sol·licituds d'aprovació i reconeixement de consells reguladors, dels procediments per incompliments, així com la gestió, entre d'altres, dels recursos presentats contra les decisions dels consells reguladors i/o dels diferents registres, comporta el tractament d'un conjunt determinat d'informació, que inclou dades de caràcter personal, i, per tant, es consideren aplicables els principis i obligacions de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

Es formulen a continuació algunes consideracions en relació amb aquelles previsions del present projecte de Decret que modifiquen el Decret 285/2006 i que poden tenir una incidència en matèria de protecció de dades personals.

III

La principal modificació que preveu el projecte de Decret (apartat 5 del seu article únic) fa referència a la reestructuració del Registre d'entitats de control i certificació de productes agroalimentaris de Catalunya en dues seccions: secció a) i secció b).

En aquest sentit, el projecte conté una sèrie de previsions (apartats 6 a 19 del seu article únic) que modifiquen diversos preceptes del Decret 285/2006 relatius als requisits per a la inscripció de les entitats de control i certificació (article 81), al procediment d'inscripció en aquest Registre (article 82) o a la modificació de les dades inscrites (article 83).

D'altra banda, el projecte també preveu la modificació (apartats 20 a 24 del seu article únic) d'alguns preceptes del Decret 285/2006 que fan referència a la sol·licitud del carnet d'artesà alimentari (articles 88 i 91) i a la sol·licitud de designació com a empresa artesanal alimentària (articles 98 a 100).

Tant la inscripció en el Registre d'entitats de control i certificació de productes agroalimentaris de Catalunya (secció a), com l'obtenció del carnet d'artesà alimentari o de la designació d'empresa artesanal alimentària, són procediments que s'inicien amb la presentació d'una sol·licitud per part de la persona jurídica (entitat) o física interessada, segons el cas.

En aquest sentit, escau reiterar una consideració ja feta en l'esmentat informe de l'Autoritat de 25 d'agost de 2005 en relació amb l'àmbit d'aplicació del règim de protecció de dades.

La LOPD es refereix exclusivament a les persones físiques o als col·lectius de persones físiques sobre les quals es pretén obtenir dades de caràcter personal, quedant fora del control de la legislació de protecció de dades, per tant, la informació que es refereix a persones jurídiques, tret que aquesta informació objecte de tractament faci referència a les persones físiques que actuen en representació d'aquestes persones jurídiques (en aquest cas, d'una determinada entitat).

Així mateix, cal tenir en compte que el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (RLOPD) exclou del règim d'aplicació de la normativa de protecció de dades personals les dades relatives a empresaris individuals amb la condició de comerciants, industrials o naviliers, sempre que aquestes dades facin referència a la seva condició (article 2.3). Ara bé, atesa la dificultat en molts supòsits de separar els aspectes referits exclusivament a la condició d'empresari dels referits a la vida personal, es considera convenient igualment en aquests casos incloure'ls.

Per tant, en el cas examinat, la normativa de protecció de dades personals només resultarà aplicable respecte el tractament de les dades personals que facin referència als representants legals de les entitats interessades en inscriure's al Registre o en obtenir la designació d'empresa artesanal alimentària, o bé a les persones físiques interessades en obtenir el carnet d'artesà alimentari.

Dit això, pel que fa a les sol·licituds d'inscripció que s'emprin (models normalitzats disponibles a la pàgina web del departament) recordar que, en compliment del principi de qualitat de les dades (article 4.1 de la LOPD), només podran ser objecte de tractament aquelles dades que siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'hagin obtingut (la gestió i tramitació dels diferents procediments).

En concret, només podran ser recollides, per sotmetre-les a tractament, les dades personals que consten en els fitxers regulats en l'Ordre AAR/273/2007, de 24 de juliol, per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (com ara, el fitxer "Gestió de la qualitat i la seguretat alimentària"), i que va ser informada per aquesta Autoritat en data 1 de desembre de 2005 (cal puntualitzar que aquesta Autoritat ha informat també un nou projecte d'Ordre de regulació de fitxers de dades personals, en data 22 de març de 2010, pendent per ara d'aprovació pel departament).

Encara en relació amb aquests models de sol·licitud, fer avinent que, d'acord amb l'article 5.2 de la LOPD i per tal de donar compliment al deure d'informació en la recollida de dades personals (article 5.1 de la LOPD), caldrà fer-hi constar, de manera clarament llegible, una clàusula o llegenda informativa amb les previsions següents:

- a) *"L'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.*
- b) *El caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.*
- c) *Les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.*
- d) *La possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.*
- e) *La identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant".*

D'altra banda, escau destacar que, junt amb la presentació de la corresponent sol·licitud, el projecte de Decret preveu, en aquests casos, que l'entitat o persona física interessada porti també una declaració responsable de que disposa de la documentació exigida (per exemple, els apartats 18, 19 o 20 de l'article únic).

D'acord amb l'article 35.1 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (Llei 26/2010), s'entén per declaració responsable *"el document subscrit per la persona interessada en què declara, sota la seva responsabilitat, que compleix els requisits establerts per la normativa vigent per a accedir al reconeixement d'un dret o facultat o per al seu exercici, que disposa de la documentació acreditativa corresponent i que es compromet a mantenir-ne el compliment durant la vigència d'aquest reconeixement o exercici."*

En el cas concret d'inscripció en el Registre d'entitats de control i certificació de productes agroalimentaris de Catalunya (secció b) i de designació d'empresa artesanal alimentària, a més a més de la presentació d'una declaració responsable, s'estableix, com a procediment d'inscripció o de designació, respectivament, la presentació d'una comunicació prèvia d'inici d'activitat (apartats 18 i 22 de l'article únic).

D'acord amb l'article 36.1 de la Llei 26/2010, citada, s'entén per comunicació prèvia *"el document subscrit per la persona interessada amb què posa en coneixement de l'Administració pública competent fets o elements relatius a l'exercici d'un dret o a l'inici d'una activitat, tot indicant els aspectes que el poden condicionar, i que s'acompanya, si escau, de la documentació necessària per al seu compliment de conformitat amb el que estableix la normativa sectorial."*

Per tal de donar un correcte compliment al deure d'informació en la recollida de dades personals (article 5 LOPD) i atès que en aquests documents (declaració responsable i comunicació prèvia) cal fer-hi constar una sèrie de dades (articles 35.2 i 36.2 de la Llei 26/2010), incloses dades personals (representant legal), es recomana tenir en compte també aquesta informació a l'hora d'elaborar o incorporar la clàusula informativa en els models de sol·licitud d'inscripció que s'emprin.

Recordar, en aquest punt, que la Llei 26/2010 reconeix la capacitat de l'Administració pública competent (en aquest cas, el departament competent en matèria agrària i pesquera) per verificar la conformitat de les dades que es contenen en la declaració responsable i en la comunicació prèvia aportades en el marc d'un procediment administratiu (articles 35.3 i 36.2).

IV

D'altra banda, en la disposició addicional primera del projecte de Decret s'estableix que el departament competent en matèria agrària i pesquera habilitarà els mitjans necessaris per tal que els tràmits i procediments regulats en el Decret 285/2006 es puguin dur a terme progressivament per via electrònica.

En aquest sentit, caldrà tenir en compte els principis generals que estableix la *Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los Servicios Públicos* (LAECSP) en relació amb la utilització de les tecnologies de la informació (article 4). En concret, cal destacar, entre d'altres:

- El respecte al dret a la protecció de dades de caràcter personal en els termes establerts per la LOPD, en la resta de lleis específiques que regulen el tractament de la informació i en les seves normes de desenvolupament, així com als drets a l'honor i a la intimitat personal i familiar (apartat a).
- El principi de seguretat en la implantació i utilització dels mitjans electrònics per les Administracions Públiques d'acord amb el qual s'exigirà com a mínim el mateix nivell de garanties i seguretat que es requereix per a la utilització de mitjans no electrònics en l'activitat administrativa (apartat f).
- El principi de proporcionalitat d'acord amb el qual només s'exigiran les garanties i mesures de seguretat adequades a la naturalesa i circumstàncies dels diversos tràmits i actuacions. Així mateix, només es requeriran als ciutadans aquelles dades que siguin estrictament necessàries en atenció a la finalitat per a la qual se sol·liciten (apartat g).

De la mateixa manera, caldrà tenir en compte les previsions de la Llei 26/2010, citada (entre d'altres, l'article 32 relatiu als principis d'actuació amb mitjans electrònics), així com de la Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.

En concret, des de la vessant de la protecció de dades, convé apuntar que el departament haurà de tenir en compte les previsions de l'article 15 de la Llei 29/2010, que estableix una sèrie de criteris que s'han de tenir en compte a l'hora d'incorporar els mitjans electrònics en l'actuació del sector públic.

"Article 15.

Criteris per a la incorporació dels mitjans electrònics en l'actuació del sector públic

1. La incorporació dels mitjans electrònics en l'actuació del sector públic ha d'ésser el resultat d'un procés documentat de redisseny funcional i de racionalització i de simplificació normatives i administratives, en el qual s'han d'haver tingut en compte els aspectes següents:

a) (...)

b) (...)

c) (...)

d) L'impacte de la incorporació dels mitjans electrònics en la seguretat de la documentació i la informació i les dades de caràcter personal que contenen.

e) (...)."

De la mateixa manera, haurà de tenir present allò que disposa l'article 7.1 del Decret 56/2009, de 7 d'abril, per a l'impuls i el desenvolupament dels mitjans electrònics a l'Administració de la Generalitat. Aquest precepte, en definir el protocol de serveis i tràmits electrònics, fa referència a la necessitat de realitzar una avaluació de l'impacte de la utilització dels mitjans electrònics sobre la privacitat.

“Article 7

Protocol de serveis i tràmits electrònics

1. El protocol de serveis i tràmits electrònics és el document que estableix els aspectes tècnics i organitzatius necessaris per establir un servei electrònic o adequar un servei presencial a la seva realització per mitjans electrònics i ha d'incorporar les solucions corporatives, el procés d'elaboració dels serveis de tramitació electrònica, el sistema general de gestió de la documentació administrativa, el sistema d'avaluació del seu ús, i el sistema d'avaluació de l'impacte sobre la privacitat.”

D'acord amb aquests preceptes, per tant, caldrà realitzar aquesta avaluació, d'acord amb allò establert al protocol de serveis i tràmits electrònics, amb l'objectiu d'identificar de quina manera la implantació dels mitjans electrònics per tramitar els procediments establerts en el Decret 285/2006 impacta en la privacitat, i quines són les opcions més encertades per gestionar la protecció de dades de caràcter personal de manera que quedi garantit que el nou servei es construeix respectant la normativa de protecció de dades.

D'altra banda, caldrà comprovar si els fitxers regulats en l'Ordre AAR/273/2007, de 24 de juliol, per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, o bé els fitxers regulats en el nou projecte d'Ordre del Departament (pendent d'aprovació), i que legitimen el tractament de dades personals, com a conseqüència de la regulació telemàtica dels procediments establerts en el Decret 285/2006, s'adeqüen a la nova situació que es desprèn d'allò establert en el Decret, o si, en cas contrari, és necessari procedir a la seva modificació.

V

Finalment, la disposició addicional segona del projecte de Decret estableix, com a mesura de simplificació administrativa, que la documentació exigida en el Decret 285/2006, que ara es modifica, no serà exigible si el departament competent pot obtenir-la d'altres òrgans o administracions per mitjans telemàtics. Mesura que entenem que només serà necessària quan es tracti de documentació no inclosa en la declaració responsable que, d'acord amb el Decret 285/2006, s'exigeix presentar en determinats procediments.

Cal tenir en compte que, en la mesura que aquesta documentació pugui incloure dades de caràcter personal, la seva comunicació o transmissió constituiria una cessió de dades personals (article 3.i) de la LOPD) en el cas que aquesta es produeixi entre administracions públiques. Les comunicacions de dades entre diferents unitats administratives o òrgans administratius d'una mateixa administració pública, sempre que formin part de la mateixa persona jurídica, no tenen consideració de cessió de dades, sens perjudici de l'aplicació en aquests casos del principi de finalitat, segons el qual, les dades personals comunicades només podran ser utilitzades per a finalitats compatibles amb aquella per la qual hagin estat recollides, o bé si es compta amb el consentiment dels afectats o habilitació legal (article 4 LOPD).

Així doncs, tractant-se de comunicacions entre administracions públiques, caldrà tenir en compte que, d'acord amb els articles 21.1 de la LOPD i 10.4.c) del RLOPD, aquestes només es poden realitzar per a l'exercici de competències idèntiques o que versin sobre les mateixes matèries. En cas contrari, hauran de realitzar-se de conformitat amb el règim general previst per les comunicacions de dades personals a l'article 11 de la LOPD.

Aquest precepte de la LOPD disposa, com a norma general, que les dades objecte de tractament “*només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat*” (apartat 1). Aquesta regla general troba però determinades excepcions, previstes en el mateix article 11 de la LOPD, entre les quals cal destacar la possibilitat que la comunicació estigui autoritzada en una llei o norma amb rang de llei (apartat 2.a).

En aquest punt convé assenyalar les previsions de la LAECSP. L'article 9 d'aquesta llei disposa, en relació amb la transmissió de dades entre administracions públiques, que:

“1. Per a un exercici eficaç del dret reconegut a l'apartat 6.2.b), cada Administració ha de facilitar l'accés de les restants administracions públiques a les dades relatives als interessats que figurin en poder seu i estiguin en suport electrònic, especificant les condicions, protocols i criteris funcionals o tècnics necessaris per accedir a les esmentades dades amb les màximes garanties de seguretat, integritat i disponibilitat, de conformitat amb el que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i la seva normativa de desplegament.

2. La disponibilitat de les dades està limitada estrictament a les que les restants administracions requereixen als ciutadans per a la tramitació i resolució dels procediments i actuacions de la seva competència d'acord amb la seva normativa reguladora. L'accés a les dades de caràcter personal, a més, està condicionat al compliment de les condicions que estableix l'article 6.2.b) d'aquesta Llei.”

L'esmentat article 6.2.b) de la LAECSP disposa que:

“Article 6. Drets dels ciutadans

1. (...)

2. A més, els ciutadans, en relació amb la utilització dels mitjans electrònics en l'activitat administrativa, i en els termes que preveu aquesta Llei, tenen els drets següents:

a) (...)

b) A no aportar les dades i documents que estiguin en poder de les administracions públiques, les quals han d'utilitzar mitjans electrònics per obtenir la informació esmentada sempre que, en el cas de dades de caràcter personal, tinguin el consentiment dels interessats en els termes que estableix la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, o una norma amb rang de llei ho determini, llevat que hi hagi restriccions d'acord amb la normativa aplicable a les dades i documents recollits. El consentiment es pot emetre i acceptar per mitjans electrònics.

(...).”

Cal tenir en compte, per tant, que la possibilitat que el departament obtingui determinada documentació des d'una altra administració per mitjans electrònics, sempre que en aquesta documentació s'incloguin dades de caràcter personal, requereix que la persona interessada hagi donat el seu consentiment o bé que existeixi una habilitació legal al respecte.

Barcelona, 7 de setembre de 2011